

RETEN I HERNING DOM

afsagt den 10. december 2018

Sag BS-7009/2017-HER

A
(advokat Lotte Bliddal)
og

B
(advokat Lotte Bliddal)
og

C
(advokat Lotte Bliddal)
og

D
(advokat Lotte Bliddal)

mod

E
(advokat Asger Bagge-Jørgensen)
og

F
(advokat Asger Bagge-Jørgensen)
og

G

(advokat Asger Bagge-Jørgensen)

Denne afgørelse er truffet af dommerne Solveig Bloch Madsen, Charlotte Schrøder og Frank Mørch.

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 21. december 2017, drejer sig om, hvorvidt X-tv-station ved at sende X-program og senere - efter der var indgivet en klage til Pressenævnet - at genudsende programmet, hvor en 16-åriges selvmord blev omtalt uden samtykke fra hendes forældre og søskende, har krænket de pårørende på en så grov måde, at de er berettiget til en godtgørelse for tort efter erstatningsansvarslovens § 26.

I henhold til bestemmelserne i medieansvarsloven er parterne enige om, at ansvarssubjekterne omfattet af loven er:

1. E som redaktionschef på programmet.
2. F som tilrettelægger af programmet.
3. G som ansvarshavende redaktør for genudsendelsen.

Sagsøgerne, A, B, C og D, har fremsat følgende påstand:

De sagsøgte, E, F og G, dømmes til in solidum at betale hver af de fire sagsøgere 300.000 kr. tillige med procesrenter af beløbet fra sagens anlæg den 21. december 2017 for så vidt angår de sagsøgte E og F og fra den 9. maj 2018 for så vidt angår sagsøgte G, til betaling sker.

De sagsøgte, E, F og G, har påstået frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Den 25. oktober 2014 begik den 16-årige H, der var datter af A og B og søster til C og D, selvmord i en skov tæt på hjemmet i X-by.

H og hendes familie havde bopæl i X-Kommune, der i årene frem til og med 2014 havde oplevet flere selvmord blandt unge.

Inden sit selvmord havde H lavet en video, som hun – samme dag som selvmordet blev begået – uploadede på YouTube på et unik link til to af hendes venner. Linket

var ikke tilgængeligt for ikke-inviterede. Videoen fik megen offentlig omtale grundet de tragiske omstændigheder, der lå til grund for selvmordet, og grundet de mange delinger af linket, som allerede inviterede personer videresendte til andre.

Videoen er afspillet under hovedforhandlingen. Det fremgik, at videoen på dette tidspunkt havde haft lidt over 200.000 visninger.

Den 27. oktober 2014 bragte X-dagblad en artikel med overskriften "...". I artiklen blev Hs navn og alder omtalt.

X-dagblad bragte den 1. november 2014 et foto med overskriften "... og tilhørende omtale af et mindeoptog, der blev holdt i X-by til ære for hende.

Samme dag bragte Y-dagblad på sin netavis en artikel med overskriften "...". I artiklen var der links til artiklen i X-dagblad og til en mindeside R.I.P H, der var blevet oprettet på Facebook.

Den 3. november 2014 bragte X-dagblad en artikel på forsiden med overskriften "... og en artikel inde i bladet med overskriften "...". I artiklerne omtales Hs navn og alder, ligesom videoens indhold nærmere omtales. I artiklerne oplyses det, at videoen er vist over 90.000 gange.

Samme dag bragte Z-dagblad artiklen fra X-dagblad med overskriften "... på sin netavis.

X-dagblad bragte den 8. november 2014 fire artikler med overskrifterne "...", "...", "... og "...". I den første artikel bliver det oplyst, at videoen nu er vist over 100.000 gange. I den anden artikel, der er et interview med familien I, der har oprettet og administrerer mindesiden, citeres J for følgende udtalelse: *"Vi har ikke gjort noget som helst uden at få familiens tilladelse til det. Og det er familiens ønske at få Hs budskab ud"*. I den sidste artikel er lektor og forsker på IT-Universitetet i København Lisbeth Klastrup citeret for at have udtalt følgende: *"Det er klart, at når hendes Youtubeafskeds-video er blevet set over 100.000 gange, så har hendes eget budskab virkelig rørt og ramt en masse mennesker: Så hendes video er en afgørende komponent. Folk skriver på R.I.P-siden, fordi de har fået kendskab til hendes selvmord via hendes egne ord. Det øger identifikationen, og på den måde griber hendes død nok i særlig grad folk om hjertet."*

På mindesiden R.I.P H har familien I skrevet: *"H gik bort natten til den 25/10. Hun vil altid være i vores hjerter. I hjertet gemt aldrig glemt: Ser ingen negative kommentar. Dette er en mindeside."* På mindesiden er Hs dødsannonce publiceret.

I en artikel den 10. november 2014 i X-dagblad med overskriften "... " er såvel Hs navn som hendes selvmord omtalt.

Den 26. januar 2015 stiller F følgende forespørgsel på mindesiden R.I.P H:

"Kære R.I.P H,

Jeg er journalist i en dokumentargruppe på X-tv-station. Jeg skriver til jer på denne side i håb om, at I vil viderefremde en kontakt til Hs familie. Hs afskedsvideo på youtube har sat nogle tanker i gang på vores redaktion omkring, hvad det er, der gør, at nogle unge vælger at begå selvmord. Jeg er selvfølgelig klar over, at dette er et meget følsomt emne for familien, og jeg er fuld forståelse for, hvis familien ikke vil kontaktes. Baggrunden for, at vi overvejer at sætte fokus på emnet er, at der ifølge X-kommune har været en overrepræsentation af selvmord blandt unge i kommunen – i forhold til resten af landet. Og kommunen har netop lavet en redegørelse til politikerne på grund af to nylige selvmord, så politikerne kan tage stilling til, om kommunen skal lave nye tiltag for at forebygge flere selvmord i kommunen.

I et evt. program vil vi forsøge at finde svar på, hvorfor seks unge piger og Z-tv-stationen i kommunen inden for de seneste tre år har valgt at tage deres eget liv – i håb om at sætte fokus på selvmord blandt unge, og i håb om, at Hs budskab om, at ingen skal gå alene med sine tanker og problemer, kan blive debatteret blandt de unge. Jeg vil derfor gerne i kontakt med Hs familie, hvis de ønsker at tale med mig om, hvad der kan have udløst, at H valgte så Z-tv-station drastisk en udvej. Det er ikke et interview, men bare en snak.

På forhånd tak for hjælpen."

Mindesiden R.I.P H besvarede forespørgslen således:

"Hej F

Vi sender desværre ikke, Journalister videre til familien da de ikke har intentioner om at deltage. Og det må man respektere."

I et brev af 16. april 2015 fra F til A og B står der:

"Kære A og B,

Jeg er journalist på X-Dokumentar, og jeg skriver til jer, fordi vi er i gang med at producere en dokumentar, der handler om selvmord blandt unge. Udgangspunktet for programmet er X-Kommune, fordi der har været flere selvmord

blandt unge end i resten af landets kommuner. Vores formål med dokumentaren er at være med til at forebygge selvmord blandt unge – ikke mindst ved at få de unge til at blive bedre til at sige det højt, hvis de har problemer – i stedet for at gå med det selv. Vores research har vist, at en stor del af de unge på et tidspunkt i deres liv har selvmordstanker. Derfor mener vi også, at det er en meget vigtig historie at få ud til debat.

Jeg ved, at I mistede jeres datter for et halvt år siden, og at hun lagde en video ud på youtube, der er blevet set af rigtig mange mennesker. Jeg har forsøgt at kontakte jer tidligere via facebook-siden R.I.P H i forhold til et interview, men fik at vide, at det ønskede I ikke, hvilket vi selvfølgelig respekterer. Grunden til, at jeg alligevel skriver til Jer nu er, at der er én af de medvirkende i programmet, der nævner den video, som jeres datter lagde ud på nettet. Flere end 100.000 mennesker har allerede set videoen. Da videoen er så offentlig, ville det være forkert af os ikke at vise klip fra videoen i vores dækning, da mange unge allerede forholder sig til den. Vi har ikke tænkt os at bringe jeres datters navn, og alle personer vil blive sløret i de få klip vi bringer fra den. Det kommer ikke til at fylde ret meget i programmet, men jeg synes, det er meget vigtigt, at I ved det på forhånd.

I er velkomne til at ringe eller skrive til mig, og ellers ringer jeg til jer i begyndelsen af næste uge, så jeg er sikker på, at I har modtaget mit brev." Det fremgår af et opslag af 20. april 2015 på mindesiden R.I.P H:

"Hs ånd lever og Hs budskab kom ud. Familien modtog besked i weekenden, hvorom en pige valgte at søge hjælp og ikke afslutte livet. Hun så det sammenhold og den næstekærlighed folk udviste efter Hs død. Pigen fik hjælp og straffen faldt på vedkommen. Husk åbenhed er vigtig i afmægt og der er altid hjælp at hente. Hs video gav budskab om, at man aldrig skal gå alene og ensom her i livet. Der besvares ikke yderligere på dette opslag. R.I.P H."

Der står i et brev af 21. april 2015 fra advokat Hans Jeppesen til X-Dokumentar, Att.:
journalist F:

"Som advokat for A og B er jeg anmodet om at besvare din skrivelse til mine klienter af d. 16. april 2015.

Som du anfører i din førnævnte skrivelse, har mine klienter ikke lyst til at medvirke i den planlagte udsendelse, og de ønsker heller ikke at give tilladelse til, at der i udsendelsen vises klip fra den video, som deres datter inden sin død lagde op på det anførte sted på internettet.

Jeg skal anmode om, at du ikke retter flere henvendelser til mine klienter omkring udsendelsen.”

I en mail af 22. april 2015 skriver F til advokat Hans Jeppesen:

”Hej Hans,

Jeg har forsøgt at ringe til dig. Vil du ikke ringe til mig, når du ser beskeden?”

Den 13. maj 2015 sender F følgende mail til advokat Hans Jeppesen:

”Kære Hans Jeppesen,

Som lovet sender jeg dig den del af vores dokumentar, hvor vi vil bringe klip fra Hs video. Sekvensen er vedhæftet. Det er en samlet scene på tre minutter, så familien kan se, hvilken kontekst de få klip indgår i. De skal kun tage stilling til *indholdet* i sekvensen. Speakerstemmen bliver en anden, og den måde klippene fra Hs video bliver vist på (lige nu et billede af en Ipad), bliver lavet professionelt. I forhold til sløring af billedet af H, har vi gjort ansigtet hvidt, så hun ikke kan genkendes.

Jeg kunne forstå på dig, at familien havde en overvejelse om, at videoen – hvis den skulle bringes – skulle bringes i sin helhed. Det kan ikke lade sig gøre i vores dokumentar, men vi har valgt de klip fra videoen, som fortæller hendes budskab. Hele videoen kan vi lægge på X-tv-station.dk i forbindelse med dokumentaren, hvis familien ønsker, at den skal kunne ses i sin helhed.

Vi tales ved.”

Advokat Hans Jeppesen besvarer henvendelsen i mail af 18. maj 2015 således:

”Kære F

Jeg har videresendt din mail med den vedhæftede fil til mine klienter, som fastholder deres beslutning om, at de ikke vil give samtykke til, at det pågældende klip vises i den planlagte udsendelse.”

F sender den 28. maj 2015 følgende mail til advokat Hans Jeppesen:

”Kære Hans,

Tak for din mail. Vi har efterkommet familiens ønske og bruger ikke klip fra videoen i programmet. Vi har i stedet valgt at forklare den meget offentlighed

om selvmordet ved at vise nogle af de avisartikler, der blev skrevet i forbindelse med det. Vi omtaler derfor også videoens eksistens, men altså uden at vise noget fra den eller gå ind i indholdet af den. Vi nævner ikke Hs navn i speaken, men hendes fornavn fremgår i nogle af avisoverskrifterne, ligesom hendes fornavn bliver nævnt af en af de medvirkende en enkelt gang i den reportagescene, som vi har sendt til dig.”

Det er ubestridt, at advokat Hans Jeppesen ikke besvarede denne henvendelse.

Den 25. juni 2015 kl. 20.50 blev programmet X-program sendt på X-tv-station.

Udsendelsen, der har en varighed på 38 minutter, er afspillet under hovedforhandlingen.

I udsendelsen indgår følgende omtale af H:

Speak 20:56:52:

”X-kommune er blevet et ekstremt billede på et landsdækkende problem som kun de færreste har lyst til at tale om. De seneste tre år har seks teenagere i kommunen taget deres eget liv. Det er over 10 gange så mange som landsgennemsnittet. Nu har to af kommunens beboere valgt at tage sagen i egen hånd efter det seneste ungdomsselv mord ramte byen.”

...

Speak 20:57:25:

”Ungdomsselv mordene har påvirket de lokale i byen. Især det seneste som fik meget offentlig opmærksomhed til trods for at selvmord sjældent bliver omtalt i medierne.”

K:

”...Vi har haft så mange selvmord blandt unge mennesker her i byen. Og det vil vi gerne hjælpe med at belyse lidt. Når man så denne her mindeside, der er lavet for H og så videre og hvor mange, der blev ved med at skrive og mindeoptog og alle de her ting og det berører rigtig mange mennesker i området også.”

...

Speak 20:57:52:

”En 16-årig pige tog sit eget liv sidste efterår. Inden pigen begik selvmord havde hun lagt en afskedsvideo på YouTube. Videoen blev på kort tid set på nettet af over 100.000 mennesker. X-dagblad skrev om selvmordet og byens borgere samlede sig og gik i optog rundt i X-by for at mindes den unge pige.”

I udsendelsen vises samtidig med speaken billeder af de avisartikler fra X-dagblad, Y-dagblad og Z-dagblad, som er omtalt ovenfor i dommen.

Samme dag, efter udsendelsen, indsendte A på vegne af familien en klage til X-tv-station over tilsidesættelse af god presseskik på grund af omtalen af H i udsendelsen.

Ved brev af 2. juli 2015 besvarede E på vegne af X-tv-station klagen fra A.

A indgav herefter den 2. august 2015 en klage over udsendelsen til Pressenævnet.

Der blev den 3. august 2015 lagt følgende tekst på mindesiden R.I.P H:

”kære journalister og medier.

Vi Adm for Hs minde side henstille til at I IKKE kontakter familien mere.

De har ingen ønsker om at stille op til interviewe eller artikler men brug for at være lidt i fred nu.

H har selv sagt det der skulle siges.”

Den 8. september 2015 blev udsendelsen genudsendt på X-tv-station.

I en kendelse af 27. oktober 2015 fra Pressenævnet står der blandt andet:

”God presseskik – selvmord

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at selvmord ikke bør omtales, medmindre klar almen interesse kræver eller begrundes offentlig omtale, og i så fald bør omtalen være så skånsom som mulig. Ofre for forbrydelser eller ulykker skal vises den størst mulige hensyn. Det samme gælder vidner og pårørende til de implicerede. Ved indsamling og formidling af billedmateriale, herunder amatør billeder, skal der vises hensynsfuldhed og takt, jf. punkterne B.2 og B.3.

Pressenævnet finder generelt, at afdækning af årsagerne til unges selvmord – herunder en høj regional forekomst af selvmord – er et emne af væsentlig offentlig interesse. Nævnet finder imidlertid, at det havde været muligt for X-tv-station at afdække de i udsendelsen rejste problemstillinger uden konkret omtale af Hs selvmord med nævnelse af hendes fornavn, omtale af mindeoptaget efter hendes død og hendes afskedsvideo.

Det forhold, at selvmordet måtte have haft stor betydning i lokalsamfundet og er blevet omtalt i lokalpressen og på de sociale medier, findes ikke at være tilstrækkeligt til at tilsidesætte udgangspunktet om, at omtale af selvmord i medierne bør undgås. Pressenævnet finder således ikke, at den generelle almene interesse kan begrunde offentlig omtale af det konkrete selvmord som sket.

I lyset af familiens forudgående korrespondance med X-tv-station, hvor X-tv-station blev orienteret om, at familien dels ikke ønsker kontakt til medier, dels konkret får afslag på at få tilladelse til at vise datterens videooptagelse, finder Pressenævnet ikke, at familiens manglende svar på X-tv-stations henvendelse af 18. maj 2015 kan betragtes som et stiltiende samtykke.

Nævnet finder heller ikke, at As kortfattede indlæg på Facebook kan tages som udtryk for, at familien er indforstået med offentlig omtale af selvmordet. Der foreligger heller ikke i øvrigt oplysninger om, at familien skulle have medvirket til eller foranlediget offentlig omtale af selvmordet.

Pressenævnet udtaler herefter kritik af X-tv-station for imod familiens ønske at omtale selvmordet ved nævnelse af afdødes navn og omtale af mindeoptøget i anledning af hendes død og hendes afskedsvideo og for herved ikke at udvise det fornødne hensyn over for afdødes familie. I den forbindelse bemærkes det, at X-tv-station selv efter at være blevet bekendt med klagen til Pressenævnet genudsendte udsendelsen."

A anmodede efter Pressenævnets kendelse anklagemyndigheden om efter reglerne om offentlig påtale at føre en sag mod X-tv-station, L, F og E for overtrædelse af straffelovens § 264 d.

Ved afgørelse af 15. september 2017 har Rigsadvokaten valgt ikke at føre en sag, da Rigsadvokaten har vurderet, at der objektivt var sket en overtrædelse af straffelovens § 264 d, men ikke fundet, at den subjektive betingelse om forsæt var opfyldt. Det fremgår af afgørelsen, der er sendt til A, blandt andet:

"Vurdering

Efter straffelovens § 264 d straffes den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvor meddelelsen eller billedet vedrører en afdød person.

Oplysninger om selvmord og selvmordsforsøg er efter forarbejderne til straffelovens § 264 d omfattet af bestemmelsen. Betingelsen om, at oplysningerne skal vedrøre "private forhold", er derfor opfyldt.

Der blev i dokumentaren bragt oplysninger om Deres datters fornavn, alder og hjemby, ligesom der blev bragt oplysninger om tidspunktet for Deres datters selvmord og oplysninger om mindesiden, mindeoptøget og afskedsvideoen. Det er min vurdering, at der med disse oplysninger ikke er sket en sådan tilstrækkelig anonymisering fra X-tv-stations side, at Deres datters identitet ikke fremgår eller relativt enkelt kan fremsøges f.eks. via internettet.

Eftersom oplysningerne om Deres datter blev bragt i en landsdækkende dokumentar på X-tv-station, er også betingelsen i straffelovens § 264 d om at have "videregivet" meddelelser eller billeder vedrørende en anden opfyldt.

Spørgsmålet er herefter, om videregivelsen af oplysningerne var "uberettiget", og om X-tv-station og journalisterne havde forsæt til at overtræde straffelovens § 264 d.

Ved vurderingen af, om en videregivelse er uberettiget eller ej, skal der på den ene side lægges vægt på hensynet til privatlivets fred, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

På den anden side skal der lægges vægt på hensynet til ytringsfriheden, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

Jeg har ved vurderingen af, om videregivelsen af oplysningerne om Deres datters selvmord var uberettiget, på den ene side lagt vægt på, at problemstillingen om unges selvmord ifølge Pressenævnet kunne være blevet behandlet uden konkret omtale af Deres datters selvmord, og at Pressenævnet har fundet, at X-tv-station handlede i strid med god presseskik.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at De via Deres advokat over for X-tv-station to gange afviste at medvirke i interviews til dokumentaren, ligesom De afviste at give X-tv-station samtykke til, at afskedsvideoen kunne bringes i den form eller længde, som X-tv-station havde påtænkt.

Endelig har jeg lagt vægt på, at oplysninger om selvmord er særligt følsomme personoplysninger, og at kun særlige grunde kan berettige en videregivelse.

Jeg har på den anden side lagt vægt på, at problemstillingen om unges selvmord i overensstemmelse med Pressenævnets vurdering generelt må anses for et emne af væsentlig samfundsmæssig interesse, og at X-tv-stations afdækning af årsagerne til selvmord blandt unge således helt overordnet må anses for berettiget.

Jeg har desuden lagt vægt på, at Deres datters selvmord i forvejen var kommet offentligheden til kendskab via lokalpressens dækning, politiets udtalelser til pressen, mindesiden på Facebook og mindeoptøget gennem byen, samt på, at de konkrete oplysninger, som X-tv-station bragte om Deres datter, i forvejen havde været fremme i medierne.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at dokumentaren alene indeholdt en kort og overordnet omtale af Deres datters selvmord, og at denne omtale havde en neutral karakter. Jeg har i den forbindelse lagt vægt på, at omstændighederne omkring Deres datters selvmord ikke blev omtalt nærmere.

Jeg har herudover lagt vægt på, at X-tv-station i et vist omfang forsøgte at tilrettelægge programmet under hensyntagen til, at De ikke ønskede at medvirke i interviews, og til Deres ønske om, at der ikke blev bragt uddrag af afskedsvideoen i dokumentaren.

Jeg har yderligere lagt vægt på, at hensynet til pressens ytringsfrihed vægter højt, og at pressens behandling af et emne af væsentlig samfundsmæssig interesse spiller en afgørende rolle for, om pressens videregivelse af oplysninger kan anses for berettiget eller ej.

Samlet er det min vurdering, at X-tv-stations videregivelse af oplysningerne om Deres datters selvmord var uberettiget, og at der dermed objektivt set er sket en overtrædelse af straffelovens § 264 d.

Jeg har herved lagt vægt på, at X-tv-station bragte oplysninger - herunder navnlig om Deres datters fornavn - der var egnede til at identificere Deres datter, i forbindelse med omtalen af Deres datters selvmord som kommunens seneste selvmord blandt unge, og at det havde været muligt for X-tv-station at afdække problemstillingen uden konkret omtale af Deres datters fornavn, mindeoptøget og afskedsvideoen.

Selvom straffelovens § 264 d objektivt set er overtrådt, er det imidlertid min vurdering, at det ikke kan forventes, at en domstol vil finde X-tv-station eller journalisterne skyldige i en overtrædelse af bestemmelsen.

Det skyldes, at det ikke med den til domfældelse i en straffesag fornødne sikkerhed kan anses for bevist, at X-tv-station eller journalisterne har haft det fornødne forsæt til at overtræde straffelovens § 264 d.

Jeg har ved min vurdering heraf vægt på, at der må indrømmes et vist journalistisk skøn ved vurderingen af, hvordan et emne af væsentlig samfundsmæssig interesse skal formidles i pressen. Det forhold, at Pressenævnet har kritiseret

omtalen af Deres datters selvmord, indebærer således ikke i sig selv, at X-tv-station og journalisterne havde det fornødne forsæt til overtrædelse af straffelovens § 264 d.

Jeg har desuden lagt vægt på, at det ikke med den fornødne sikkerhed kan afvises, at X-tv-station og journalisterne havde fået den opfattelse, at afskedsvideoen måtte omtales men ikke vises i dokumentaren, samt at der måtte ske omtale af Deres datters fornavn, mindesiden og mindeoptøget og vises billeder fra avisartiklerne.

Det bemærkes i den forbindelse, at jeg er enig i Pressenævnets vurdering af, at det forhold, at De ikke besvarede X-tv-stations seneste henvendelse (af 28. maj 2015) til Deres advokat - hvorved X-tv-station oplyste, at X-tv-station ville imødekomme Deres families ønske om ikke at bruge klip fra afskedsvideoen, og, at X-tv-station i stedet ville bringe overordnede oplysninger om Deres datters selvmord og om afskedsvideoens eksistens, herunder med nævnelse af Deres datters fornavn - ikke kan anses for et stiltiende samtykke til, at X-tv-station måtte bringe de pågældende oplysninger.

Da det fremgår af mailkorrespondancen mellem X-tv-station og Deres advokat, at De havde oplyst, at afskedsvideoen - såfremt den skulle bringes - skulle bringes i sin helhed, kan det imidlertid ikke med den fornødne sikkerhed afvises, at X-tv-station og journalisterne fik den opfattelse, at der måtte ske den nævnte omtale af afskedsvideoen, Deres datters navn, mindesiden og mindeoptøget samt, at der måtte vises billeder fra avisartiklerne.

Det fremgår således af e-mail af 13. maj 2015, at X-tv-station's journalist F efter aftale med Deres advokat fremsendte et filmklip af ca. 3 minutters varighed, som indeholdt en omtale af Deres datters selvmord og et uddrag af Deres datters afskedsvideo, samt en orientering om, at X-tv-station ønskede at bringe filmklippet i dokumentaren. F oplyste i e-mailen til Deres advokat, at hun havde forstået ham således, at De som pårørende havde en overvejelse om, at afskedsvideoen såfremt den skulle bringes i dokumentaren skulle bringes i sin helhed, men at X-tv-station ikke kunne imødekomme dette ønske.

Deres advokat oplyste i e-mail af 18. maj 2015 til F, at han havde videresendt e-mailen og filmklippet til Dem som pårørende, og at De fastholdt Deres beslutning om, at De ikke ønskede at give samtykke til, at det pågældende uddrag af afskedsvideoen måtte vises i den planlagte dokumentar.

F oplyste i e-mail af 28. maj 2015 til Deres advokat, at X-tv-station havde efterkommet familiens ønske om ikke at bringe uddrag fra afskedsvideoen i dokumentaren. F oplyste samtidig, at X-tv-station i stedet ville vise nogle avisartikler, hvoraf Deres datters fornavn indgik i nogle af avisoverskrifterne, og nævne afskedsvideoens eksistens, ligesom Deres datters fornavn ville blive nævnt en enkelt gang af en af de medvirkende i en reportagescene, der indgik i det filmklip, X-tv-station tidligere havde fremsendt.

Ved politiets afhøringer af Dem og Deres advokat den 10. august 2017 er forløbet, som det fremgår af e-mailkorrespondancen ovenfor, blevet bekræftet.

Jeg finder på den baggrund samlet set ikke, at der er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at rejse tiltale mod X-tv-station eller journalisterne.”

Den 15. november stadfæstede Justitsministeriet Rigsadvokatens afgørelse om påtaleopgivelse.

Forklaringer

Der er afgivet partsforklaring af A, E og Fog vidneforklaring af M.

A har forklaret, at hun er 46 år. Hun er mor til H, C og D. B er far til børnene, og de har tidligere boet sammen. De har valgt, at det kun er hende, der udtaler sig i alt, hvad der har forbindelse med Hs selvmord, så hun udtaler sig også på deres vegne. Hun boede alene sammen med børnene, da H begik selvmord, men de har altid været meget tæt i familien, og B har altid været en del af børnenes liv, selv om han har boet i en anden by.

De var i chok, og de forstod ikke noget, da H begik selvmord. Alt var kaos. De havde selv kontaktet politiet. De var med til at lede om natten og var med, da hun blev fundet søndag morgen. Politiet var lige så chokeret. De undskyldte bagefter, at de havde glemt at tilbyde at køre dem til sygehuset. Det er, som N beskrev det i udsendelsen, fra at man få timer før har levet et stille og roligt liv, bliver alt kaos. Oven i det skulle de også forholde sig til Hs video, og det gav endnu mere kaos. D havde fundet videoen på Hs computer, inden de havde fundet H. De fandt senere ud af, at H havde sendt den til to personer, men allerede om natten var den begyndt at blive delt. Da folk i byen fandt ud af, hvad der var galt, mødte de op ved deres bopæl for

at hjælpe. Der var også mange unge mennesker. Da de havde fundet H og kom tilbage til huset om morgenen, stod de første af Hs venner og veninder ved deres dør. De spurgte, hvor hun var fundet, men efter aftale med politiet oplyste de det ikke, og hun sagde, at de kunne lægge blomster og breve og tænde lys ved deres hus. Det var måske ikke det bedste, men der skulle træffes hurtige beslutninger midt i alt kaosset. De blev også kontaktet af skolerne, og hun brugte hele søndagen på kontakt med Ds og Hs skole. Alle forstod det ikke og sagde: "Det er ikke rigtigt", men det måtte hun sige, at det var.

De har intet med mindesiden "Rest in peace" at gøre, og de anede intet om, at den var blevet oprettet. De vidste heller ikke noget om de avisartikler, der blev skrevet. Folk kontaktede dem og spurgte, om de havde set det ene og det andet, og hun sagde, at det havde de ikke, og de ønskede ikke at være med i noget. Mandag morgen, hvor hun ikke havde sovet i flere døgn, tog hun over til sin egen læge for selv at fortælle, hvad der var sket. Lægen sagde også: "Det er ikke rigtigt", men det måtte hun fortælle, at det var. Hun talte med lægen ca. 15 minutter. Da hun kom hjem, var C der sammen med et par veninder. De fortalte, at der havde været en journalist og en fotograf, der havde stået og filmet deres hjem og mindestedet. Da de havde spurgt journalisten, hvor hun var fra, havde hun sagt, at hun kom fra X-tv-station, og at hun skulle filme mindestedet til senere brug. C og veninderne havde bedt dem pakke sammen, og C havde sagt, at de kunne hilse og sige, at de ikke ønskede mere kontakt.

Hun ved ikke, hvornår F skrev på mindesiden "R.I.P. H". De har intet med den at gøre. De fik at vide, at den var der, men de havde ikke overskud til at se på den.

Når de blev kontaktet, om de ville svare på henvendelser, sagde hun, at det ønskede de ikke. De havde allerede søndag morgen besluttet, at det kun var hende, der skulle udtale sig. Hun bad om, at de bare kunne få lov at være i fred. De ville bare have ro til at bearbejde sorgen og ønskede ikke at have noget med nogle medier at gøre. Alle i X-by, også familien I, vidste, at de ikke ønskede nogen kontakt med medier eller andre. Hun har ikke på noget tidspunkt udtalt sig til medier.

Da de fik brevet af den 16. april 2015 fra F, vidste hun ikke, hvordan hun skulle håndtere det, og hun bad derfor advokat Hans Jeppesen om at tage sig af det. Hun sagde til ham, at de ikke ønskede henvendelser, og det skulle han sørge for, at de ikke fik. De ville ikke bruge tid på det. Måske har de drøftet en enkelt mail, men de har altid sagt nej til alt. Hun husker ikke, om de fik videresendt mailen af den 28. maj 2018 fra F til Hans Jeppesen. De havde bedt advokaten om at tage sig af det og stoppe det. Skal man virkelig nå dertil, hvor man skal bruge advokat for at få det stoppet?

Hun har skrevet "elsker dig for evigt" på mindesiden. Hun husker ikke, om det var før eller efter udsendelsen.

Der foregik alverdens optagelser i X-by. Det påvirkede D at se alle medievojnene. Samtidig havde X-tv-station et andet produktionsselskab, der optog en udsendelse om, at mobilen tager magten i skolen. Her valgte X-tv-station Hs klasse, selv om de kunne have valgt en hvilken som helst anden skoleklasse i landet. Det gjorde, at alle spurgte D om hans søster. Skolen var behjælpelig med at skåne D mest muligt, men det var svært for ham. Der var også foredraget i kulturcenteret. Hver gang, der var noget, fik det interessen for dem til at blusse op.

De blev også kontaktet af unge mennesker, der havde set videoen, og som ville vide, hvad det var for overgreb, H havde skrevet om, og hvem der havde skrevet beskederne til hende. Folk var målløse over videoen. Det var de også selv, men de havde ikke overskud til at tage sig af det. De bad dem stoppe. Det var for hårdt, og de kunne ikke mere.

De blev flere gange ringet op fra X-tv-station og Y-tv-station. Der var også en, der hed O, fra X-Nyheder, der ringede til dem. De sagde nej til det hele. Hun kan ikke forstå, at X-tv-station ikke kunne respektere det. Først havde de tabet af H og så presset fra X-tv-station.

Hun skrev klagen til X-tv-station samme aften, som udsendelsen var blevet sendt. De havde et par dage før fået et hint om, at de var med i udsendelsen. De blev vrede og skuffede over, at H kom på landsdækkende tv uden deres samtykke. Der skete også en sammenblanding. Folk troede, at det var hende, der i udsendelsen løb i skoven. Udsendelsen fik "det hele til at vælte ned over hovedet på dem" igen. Det var under 8 måneder efter Hs død. Folk henvendte sig og troede, at de havde valgt at stille op og være med i udsendelsen, fordi det var H, der blev omtalt i starten. Hun sagde, at det havde de ikke. Hun blev opfordret til at være med i en sorg-gruppe, men det første, hun fik at vide, var, at hun ikke behøvede at præsentere sig, for "det var jo jer, der var med i X-program". De blev kontaktet igen og igen, for de måtte jo være stærke, når de havde valgt at være med i udsendelsen. Folk kunne ikke skelne mellem H og P. De blev kontaktet af unge mennesker, der ville have hjælp, skoler og alle mulige andre. Folk ville gerne have oplysninger om videoen. Hun blev ved med at sige, at de ikke havde været med i noget. Til sidst kunne de ikke mere.

Det har haft betydning for hver enkelt af dem. B blev også kontaktet i forbindelse med udsendelsen. Han fik henvendelser fra andre familier, der havde oplevet selvmord. De måtte jo være stærke, når de kunne medvirke i sådan en udsendelse. Folk ville også gerne vide noget om videoen. Journalister ville ikke lade ham være i fred. B fik konstateret stress i perioden og var indlagt to gange. Presset var for stort og

stod på over lang tid. B er kørelærer og er blandt unge mennesker, der på grund af udsendelsen hele tiden konfronterede ham med det. Der gik nogle måneder, så kom genudsendelsen, og de blev konfronteret med det igen. Deres kroppe var helt færdige. De kunne godt have klaret sig gennem almindelig sorg, men med udsendelserne var det helt uoverskueligt.

C er i dag 25 år og må have været 21 år dengang. Hun og C blev forsøgt overfaldet, fordi nogle troede, at de havde udtalt sig til medierne om videoen. Det var ikke alle, der syntes, at medierne skulle blande sig. Der var nogle, der følte sig ramt af Hs video og tog fat i dem og truede dem. De fik reaktioner både før og efter udsendelsen. De har i dag fuld video-overvågning af deres hjem. Efter udsendelsen var det også voldsomt for C at opleve, at hun fra den ene dag til den anden var blevet en offentlig person, der skulle stå klar til at hjælpe andre. C boede på daværende tidspunkt i Y-by. Hun fik vejrtrækningsproblemer og "røg ned". Lægen sagde, at det var stress i lungerne. På grund af de ting, der var nævnt om H i udsendelsen, kunne man nemt finde frem til C, og der var mange, der konfronterede C med det. Hun blev blandt andet kontaktet af skoleelever, der skrev projekt om selvmord, og folk, der gerne ville have hende til at medvirke i udsendelser om emnet.

D var også påvirket. Han så TV-vognene køre rundt i byen og forstod det ikke. Han blev også kontaktet af journalister, der spurgte, om han ikke kunne sende dem videre til hende. D er kun 14 måneder ældre end H, og han var stadig i det miljø, hvor udsendelsen blev drøftet. Han fik konstateret en stressbelastning. Den var skabt af medierne. Han formåede dog at få kommunikeret, at han ikke ville udtale sig. Det "hænger dog stadig ved". Så sent som for 4 måneder siden blev han i skolen kontaktet af nogle unge mennesker, der spurgte, om det ikke var hans søster eller kusine, der havde været med i en udsendelse om selvmord. Han sagde, at det var hans søster og gik. Det er rystende, at det kan ske så længe efter.

For så vidt angår hende selv har hun taget de kampe, der er kommet. Det, at hun hele tiden har skullet bede om, at de kunne være i fred, har været stressende i sig selv. De bliver stadig konfronteret med det, og det er en kæmpe stressfaktor og frustrerende. Hun kæmper stadig. Hun kan ikke forstå, at X-tv-station, som er en af de største inden for medieverdenen, ikke har kunnet acceptere et nej. X-tv-station har valgt ikke at forstå sorgprocesser. 8 måneder er ingenting. Hun er i dag uden for arbejdsmarkedet. Hun blev sygemeldt og har nu fået tilkendt førtidspension på grund af manglende hjælp i sorgprocessen og stressbelastninger.

Der er ingen af dem, der er medietrænede. De får stadig henvendelser. De ved, at der er mange, der har set udsendelsen, og de ved ikke, hvornår den næste henvendelse dukker op. De prøvede at sige fra, men X-tv-station var ligeglade. De har fået Pressenævnets kendelse for, at det ikke var, som det skulle være. De har haft kontakt med

N, der deltog i udsendelsen. N sagde, at det var dem, som X-tv-station ville have med i udsendelsen. Hun svarede N, at denne kunne hilse og sige, at de ikke ønskede kontakt.

E har forklaret, at X-tv-station på ingen måde har haft til hensigt at krænke familien, og han beklager, hvis de føler sig krænket af udsendelsen.

Han har arbejdet som journalist i 20 år, først hos Z-tv-station og de seneste 5 år hos X-tv-station. Det meste af tiden har han arbejdet med dokumentar. Han er redaktionschef i den interne afdeling i X-tv-station, hvor udsendelsen er produceret. De er fem personer i dokumentargruppen. F og L har tilrettelagt udsendelsen. F har stået for den del, der relaterer sig til sagen her. Han har som redaktionschef ansvaret for selve udsendelsen. G er ansvarshavende redaktør for hele X-tv-station og har det overordnede ansvar.

Det er typisk sådan, at de på redaktionen diskuterer, hvilke emner det er vigtigt at sætte fokus på. De har altid flere projekter i gang på samme tid. Når de har valgt emner ud, sætter han journalisterne i gang med at researche. Udsendelsen bliver først besluttet, når researchen har vist, at det er et vigtigt emne for samfundet. Her startede det med, at han sad hjemme hos sig selv og så på facebook, at Hs video blev delt flere gange. Han blev berørt af det og tænkte, at hvis det var udbredt, at unge ikke følte sig værdsat, og at tingene var meningsløse, skulle der sættes fokus på det. På det tidspunkt vidste han ikke, at H havde taget sit eget liv, og det gjorde selvfølgelig et stort indtryk, da han et par dage efter fik det at vide. Han opfattede videoen som offentlig, da den var blevet delt. Da han så den, var den delt over 100.000 gange. Det var med til at styrke hans fornemmelse af, at der her var noget væsentligt og vigtigt. De tog det op på et redaktionsmøde og F og L lavede en kort research, hvor de kunne se, at der i X-kommune havde været en overrepræsentation af selvmord blandt unge i forhold til resten af landet. I den første grundlæggende research tog de kontakt til Center for Selvmordsforskning for at høre, om det var forsvarligt at sætte fokus på selvmord blandt unge. Selvmord er et meget tabubelagt og følsomt emne, og deres bekymring var, om de ville sætte en bølge af nye selvmord i gang ved en udsendelse om emnet. Fra Center for Selvmordsforskning fik de at vide, at forskningen havde vist, at det tværtimod kunne forebygge selvmord, at der blev talt om det, hvis de gjorde det ordentligt. Center for Selvmordsforskning så udsendelsen, før den blev sendt.

Han ved ikke hvilke journalister, der har stået ude på bopælen dagen efter, sådan som A har forklaret om. Han syntes, det er helt uhørt. De var ikke fra X-tv-station. X-tv-station og Y-tv-station er helt uafhængige af hinanden.

De ønskede fra redaktionens side kontakt med familien H, fordi det var Hs selvmord, der havde sat selvmord blandt unge på dagsordenen. Der var mange, der havde forholdt sig til Hs video. Når de var i X-by, oplevede de, at alle talte om det og Dagbladet skrev om det i dagene og ugerne efter. Det blev også omtalt i landsdækkende blade, og politiet var ude med et tweet. Modsat hvad der ellers er tilfældet ved selvmord, havde der været massiv offentlighed. Det berørte folk, og der havde været mindeoptog. Det var som et vendepunkt for byen. Der blev sat fokus på, hvorfor der havde været en overrepræsentation af selvmord blandt unge. Som journalist tænkte han derfor, at de ikke kunne lave udsendelsen uden at omtale det her selvmord. H havde et budskab, der skulle ud.

De vidste godt, at det ikke var familien, der administrerede mindesiden. De kontaktede mindesiden, som var det, der var offentligt, for at være så varsom i kontakten til familien som muligt. Det var F, der havde kontakten. Han blev orienteret som redaktør. Det var deres opfattelse, at budskabet i videoen skulle ud, og de troede, at det også var familiens ønske.

F skrev ca. 3 måneder senere direkte til familien, da de var tættere på at vide, hvad der skulle med i programmet. De var stadig af den opfattelse, at budskabet i videoen skulle frem, og han havde tilkendegivet, at hvis noget af videoen skulle med, var det super vigtigt, at familien vidste det. Han skelner mellem "omtale" og "medvirke". Medvirke er noget aktivt. Da familiens advokat skrev, at de ikke ville medvirke i udsendelsen, så han det ikke som en tilkendegivelse om, at de ikke måtte omtale videoen og Hs selvmord. Der havde på redaktionen været en snak om, at videoen skulle vises i fuld længde. Han tænkte, at man godt redaktionelt kunne få samme budskab frem med et kortere uddrag fra videoen, der varer 8 minutter. Da F sagde, at advokaten havde ønsket, at videoen skulle bringes i fuld længde, bekræftede det hans opfattelse af, at familien ønskede videoens budskab ud. De tilbød, at der kunne lægges et link til videoen fra hjemmesiden, men det sagde advokaten nej til. Derfor endte det med, at de ikke viste noget fra videoen. De valgte i stedet at lave de 45 sekunder, der fremgår af udsendelsen, hvor der sættes fokus på noget, der tidligere har været bragt i andre medier. De skrev til advokaten om det, og da de ikke hørte noget, opfattede de det som, at det var i orden.

Han er frygtelig ked af, at klagen kom, og han var overrasket over den. Han skrev derfor svaret af 2. juli 2015 til A.

Det var en anden afdeling i X-tv-station, der besluttede at genudsende udsendelsen. Han vidste ikke, at den blev genudsendt. På det tidspunkt havde de fået klagen fra A, og de skulle nok internt have haft en redaktionel overvejelse, inden den blev genudsendt. De får mange klager. I over halvdelen af tilfældene er det klager fra folk,

der ønsker at påvirke en udsendelse, inden den bliver sendt. Klager betyder ikke, at de undlader at genudsende.

Når de ikke spurgte om familiens samtykke i mailen af den 28. maj 2015, hvor F oplyste, at de ville vise nogle avisartikler og omtale videoens eksistens, er det fordi, der var tale om oplysninger, der allerede var offentlige, og at det var hans opfattelse, at familien gerne ville have budskabet i videoen ud.

X-tv-station har ikke haft folk ude at filme familiens bolig og har ikke opsøgt Hs søskende. De har kun haft den kontakt med familien, som fremgår af sagen. Han tror, der er sket en sammenblanding. Han er bekendt med, at et andet produktionsselskab har lavet en dokumentar fra skolen i X-by om unges brug af mobiltelefoner. Det er tilfældigt, at det var samtidigt. De har intet med hinanden at gøre.

F har forklaret, at hun blev uddannet i journalistik i 2004. Hun har siden arbejdet som journalist primært med dokumentar. Hun har været i dokumentargruppen på X-tv-station siden 2014. Det startede med, at E viste dem videoen, som han havde set på facebook. De blev alle berørt. Hun og kollegaen L begyndte at researche for at finde ud af, om det var et emne, de skulle tage op. De fandt ud af, at der var en overrepræsentation af selvmord blandt unge i X-kommune. Der havde været 6 ungdomselvmord på 3 år. Kommunen var i gang med selv at foretage en undersøgelse. Derfor endte de i det område af landet.

E er chef på redaktionen. Hun var tilrettelægger og journalist på programmet sammen med kollegaen L. De brugte lang tid på at researche og forberede udsendelsen. Hun havde kontakt til eksperter og lavede en spørgeskemaundersøgelse flere steder i landet. L tog sig af det daglige arbejde. Hun var løbende i kontakt med E. Det var hende, der stod for den del af udsendelsen, der omtalte H. Hun var klar over, at de skulle være varsomme, og i forhold til de etiske overvejelser tog de kontakt til Center for Selvmordsforskning. De havde ingen interesse i at lave en udsendelse, der fremkaldte "smitte med selvmord". De var tværtimod interesserede i at forebygge, og derfor talte de med eksperter på området for at få at vide, om der var noget, de burde tage ud af programmet.

I den hovedcase, de havde, havde moderen tidligere deltaget i et interview på Y-tv-station, og hun indvilligede i at være med. De havde en god dialog med hende, og hun så programmet, inden det blev sendt.

Hun har ikke haft kontakt til Hs familie, forud for hun henvendte sig på mindesiden. Hun har ikke været ude på deres bopæl med kamerafolk, og hun har heller ikke opsøgt børnene i familien. Hun skrev til mindesiden for at kontakte familien på en so-

ber måde. Der havde været en artikel om den familie, der havde oprettet mindesiden. I første omgang ville hun bare have en snak med dem, om de ville være med. Hun husker ikke alle detaljer, og hun husker ikke, hvor lang tid hun havde researchet på det tidspunkt, men de havde set på problematikken, siden E havde vist dem videoen. Da hun henvendte sig på mindesiden i januar 2015 var det for at høre, om de ville være med i et interview. I april 2015 kontaktede hun familien, fordi de gerne ville bruge klip fra videoen. Hun kontaktede familien direkte og skrev et personligt brev. Hun ringede ikke til familien. Hun havde en dialog med familiens advokat, hvor hun talte i telefon med ham. Advokaten sagde ikke noget om, at familien ikke ønskede selvmordet omtalt. Hun havde sendt en filmsekvens til advokaten. Det var kun det, der handlede om videoen. Advokaten nævnte, at familien overvejede, om de ville have hele videoen med i programmet, men det ønskede redaktionen ikke, da videoen var for lang at bringe i sin helhed. De ville dog gerne have budskabet i videoen frem. Da advokaten skrev, at familien ikke ville medvirke, opfattede hun det ikke sådan, at familien slet ikke ønskede selvmordet omtalt. De var på det tidspunkt ved at redigere udsendelsen. Der kunne godt være foretaget ændringer i den fase. Da hun skrev mailen af den 28. maj 2015 om, hvordan de ville fremstille det i udsendelsen, hørte hun ikke noget fra advokaten. Hun og advokaten havde i telefonen talt generelt om programmet. Hun vil mene, at hun har sagt, at de ville omtale selvmordet.

M har forklaret, at hun bor i X-by. Hendes datter, **Q**, var veninde med **H**. Efter **H**s død er hun og **A** også blevet veninder.

Den 26. oktober 2014 om morgenen sad **Q** og var meget berørt over, hvad der var sket med **H**. **Q** ville gerne oprette en mindeside, og hun støttede hende i, at det var en god idé. Mindesiden blev oprettet omkring kl. 11.30 samme dag. De fik hurtigt mange henvendelser. De svarede nej til at lægge et link til videoen. De ønskede bare en mindeside, og det skulle være positivt. Om aftenen mellem kl. 17 og 19 fik de en henvendelse fra en fætter til **B**. Han ville vide, hvem der havde oprettet mindesiden, og han fik oplyst, at det var **Q**. Han skrev tilbage, at han godt kendte **Q** og håbede, at der var nogen til at hjælpe hende. De har aldrig talt med den nærmeste familie om oprettelsen af mindesiden. Det er hende, **Q** og **Q**s bror, **R**, der administrerer mindesiden. **H**s familie har aldrig givet samtykke til mindesiden og har aldrig fået koder til den.

Der var en række medier, der begyndte at skrive til dem på mindesiden. Den første henvendelse kom inden begravelsen, og det fortsatte et halvt års tid efter. Der var henvendelser fra blandt andet **F** fra X-Dokumentar, fra X-tv-station, X-radio, X-avis, Y-avis, Å-tv-station, X.dk, X-dagblad, Æ-dagblag og Æ-tv-station.

Inden begravelsen lavede de et mindeoptog. De bad X-by samle sig om familien, så de kunne mærke kærligheden fra borgerne i byen. Medierne begyndte at kontakte dem. De ville ud at skrive om det, men de frabad sig medieopmærksomhed. De eneste, hun så på stedet den dag, var X-dagblad, som de bad forsvinde.

Hun har ikke selv set vogne fra X-tv-station i X-by i januar 2015, men det har hendes søn.

Artiklen i Dagbladet den 8. november 2014 har ikke noget med mindesiden at gøre. Når folk har henvendt sig og bedt om at få videoen lagt ud eller ønsket navn og adresser på Hs familie, har de aldrig givet det. Hendes søn, R, har talt med A om, at intet skal videregives til andre uden familiens tilladelse. Det er R selv, der har ment, at Hs budskab skulle ud, så det er en misforståelse, når journalisten i artiklen i Dagbladet har skrevet, at det var familiens ønske.

Opslaget på mindesiden den 20. april 2015 siger hende ikke noget. Hun husker ikke, hvem af dem, der har skrevet det. Hun, Q og R har hjulpet hinanden hele vejen igennem, og de har talt om tingene, inden de blev lagt ud. Med "Hs budskab" mener de videoen.

Parternes synspunkter

Sagsøgerne har til støtte for deres påstand anført, at de sagsøgte har krænket deres og Hs fred ved at have omtalt Hs selvmord i X-program og genudsende programmet. De er som forældre og søskende til H nære pårørende til hende, og de har ikke givet samtykke til, at hendes selvmord måtte omtales i udsendelsen. De har tværtimod ved de sagsøgtes henvendelser klart afvist et sådant samtykke. Det ændrer ikke herpå, at deres daværende advokat har drøftet sagen med F, og at den seneste mail til deres advokat ikke blev besvaret, da mailen ikke var et forsøg på at indhente et samtykke, men alene en orienteringsmail.

Det forhold, at H havde lavet en afskedsvideo, som forud for selvmordet var sendt som link til en nærmere afgrænset gruppe af modtagere og efterfølgende blevet delt mange gange på internettet, ændrer ikke på, at deres samtykke var nødvendigt. H var både umyndig og syg (selvmordstruet) og kunne ikke overskue de konsekvenser afskedsvideoen ville få for hende og sagsøgerne, og det er derfor klart, at en omtale af selvmordet også krævede forældremyndighedsindehavernes accept.

Privatlivets fred vægter højere end pressefriheden og offentlighedens ret til information om konkrete selvmord. Der kunne være produceret og vist en udsendelse om emnet uden, at Hs navn var blevet nævnt eller forhold relateret til Hs selvmord. X-tv-station har da også modtaget kritik fra Pressenævnet for imod familiens ønske at

omtale Hs selvmord ved nævnelse af navn og omtale af mindeoptoget samt afskedsvideoen. X-tv-station har endvidere modtaget kritik for - efter at være blevet bekendt med klagen til Pressenævnet - at have genudsendt udsendelsen. Det kan således konkluderes, at de sagsøgte har tilsidesat god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34.

De sagsøgte har endvidere overtrådt det objektive gerningsindhold i straffelovens § 264d ved at have videregivet oplysninger på landsdækkende TV om Hs fornavn, alder, hjemby og tidspunkt for selvmordet, oplysninger om mindesiden, mindeoptoget og afskedsvideoen. Der var på ingen måde sket en anonymisering, eftersom enhver med disse oplysninger kunne finde frem til sagsøgerne og mere viden om selvmordet, hvilket også er lagt til grund af Rigsadvokaten og Justitsministeriet.

Selvom andre medier krænkede sagsøgenes fred ved at opsøge dem og omtale Hs selvmord i dagspressen, var de sagsøgtes handlinger også krænkende. Sagsøgerne oplevede endvidere, at den landsdækkende udsendelse i X-tv-station medførte, at alle andre tog det for givet, at de gerne ville tale om selvmordet, og derfor i meget stor grad henvendte sig uopfordret til dem herom.

Der foreligger på denne baggrund en så grov retsstridig krænkelse af sagsøgenes fred, at de har krav på tort, jf. erstatningsansvarslovens § 26.

Ved vurderingen af størrelsen af denne tort bør der lægges vægt på, at der var tale om en landsdækkende udsendelse, som blev sendt i bedste sendetid ad to omgange, og som har været tilgængelig på X-tv-station.dk, indtil udsendelsen på et tidspunkt blev fjernet af X-tv-station. Sammenholdt med de mange henvendelser fra de sagsøgte til sagsøgerne resulterede dette i utryghed, usikkerhed og et stort omfang af uønsket kontakt fra alle mulige mennesker, mens sagsøgerne bare ønskede at bearbejde deres sorg og komme videre med livet. Det er endvidere en skærpene omstændighed, at krænkelsen er sket for de sagsøgtes og X-tv-stations egen vindings skyld.

De sagsøgte har til støtte for deres påstand anført, at de ikke har haft nogen intention om at såre eller krænke sagsøgerne i forbindelse med behandlingen af emnet. X-tv-station har beklaget, at familien har følt sig krænket af udsendelsen. Man har forsøgt en varsom og respektfuld kontakt med familien, og der er intet belæg for, at X-tv-station har "hetzet" familien.

Der foreligger ikke en retsstridig krænkelse af sagsøgenes fred, som kan berettige til tort efter erstatningsansvarslovens § 26.

Der bør i den forbindelse lægges vægt på, at H med sin afskedsvideo selv har haft et ønske om at skabe opmærksomhed om selvmord. Uanset hendes alder og personlige situation havde hun en tungtvejende ytringsfrihed til i en video på YouTube at udtrykke sig personligt herom, og videoen var blevet set i et meget stort omfang.

Der bør endvidere lægges vægt på, at selvmordet var omtalt i andre medier og havde stor lokal bevågenhed.

Det var endvidere de sagsøgtes opfattelse, at der forelå samtykke fra de efterladte til den konkrete omtale af Hs selvmord, da familiens advokat overfor F havde givet udtryk for, at familien ønskede afskedsvideoen vist i sin fulde længde, og da der ikke blev modtaget nogen reaktion på meddelelsen om, hvordan selvmordet ville blive omtalt i udsendelsen.

Rigsadvokatens og Justitsministeriets afgørelser angår ikke forholdet mellem afdødes familie og mediet, men derimod retsforholdet mellem samfundet og nogle mulige straffesubjekter. Pressenævnets afgørelse angår X-tv-station og ikke den enkelte journalist og udgør en etisk vurdering af et uafhængigt nævn med afsæt i et regelsæt, som pressen selv formulerer. De foreliggende vurderinger er derfor ikke en præjudiciel bedømmelse af, hvorvidt der foreligger en erstatningsretlig relevant krænkelse af sagsøgerne, som ikke umiddelbart står i et direkte retsforhold til de sagsøgte.

Sagsøgerne kan under alle omstændigheder ikke påberåbe en krænkelse af afdøde, men alene en krænkelse af dem selv.

Uanset om der måtte foreligge en retsstridig krænkelse af sagsøgerne, må det lægges til grund, at de sagsøgte har været i god tro, og at en eventuel krænkelse juridisk set er meget beskeden og derfor ikke kan udløse et krav om tort. Der har allerede forud for udsendelsen været en meget stor opmærksomhed på Hs død som følge af hendes afskedsvideo, mindeoptøget og mindesiden samt den øvrige mediedækning, og det er på ingen måde bevist, at de problemer, som A har beskrevet, skyldes omtalen i den pågældende tv-udsendelse. På tidspunktet for den første offentliggørelse af udsendelsen var Hs YouTube video allerede set 180.000, og i dag er den set 200.000 gange. Det forhold, at der efter første offentliggørelse af udsendelsen blev indgivet en klage, kan i lyset heraf og samlet set heller ikke føre til et andet resultat.

De rejste krav på i alt 1,2 millioner kr. er under alle omstændigheder eksorbitant store og savner grundlag.

Rettenns begrundelse og resultat

Selvom Pressenævnet har udtalt kritik af, at X-tv-station i den pågældende tv-udsendelse uden samtykke fra sagsøgerne har omtalt Hs selvmord på en måde, som var egnet til at identificere H og dermed sagsøgerne, finder retten ikke, at det er bevist, at de sagsøgte har krænket sagsøgernes fred på en så grov måde, at det berettiger til tort efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1.

Retten har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at F efter korrespondance og telefonisk drøftelse med sagsøgernes advokat imødekom sagsøgernes ønske om ikke at vise klip fra afskedsvideoen og i stedet orienterede om, hvorledes selvmordet ville blive dækket i udsendelsen, hvilket hun ikke fik nogen reaktion på. Uanset at der ikke herved blev givet samtykke til videregivelsen af disse oplysninger, finder retten på denne baggrund, at den skete krænkelse af sagsøgerne hverken har været forsættelig eller grov uagtsom.

Retten har endvidere lagt vægt på, at H selv havde produceret en afskedsvideo, som allerede var blevet set ca. 180.000 gange på de sociale medier, og at der havde været en betydelig offentlig omtale af selvmordet i den lokale presse, ligesom der havde været iværksat mindeoptog og en mindeside for H.

Retten har endelig lagt vægt på, at det er meget usikkert i hvilket omfang omtalen i den pågældende tv-udsendelse har medvirket til den fredskrænkelse, som sagsøgerne har oplevet.

Selvom X-tv-station efter den første udsendelse blev gjort opmærksom på, at sagsøgerne oplevede udsendelsen krænkende og klagede til Pressenævnet, finder retten heller ikke, at der er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at tilkende sagsøgerne godtgørelse for tort i forbindelse med den genudsendelse, som blev sendt inden Pressenævnets kendelse.

Retten har herved lagt vægt på, at problemstillingen om unges selvmord var et emne af væsentlig samfundsmæssig interesse, at der kun skete en meget begrænset omtale af Hs selvmord i udsendelsen, at omtalen ikke åbenbart var en krænkelse, og at der som omtalt ovenfor allerede havde været en meget omfattende omtale af selvmordet på de sociale medier.

Som følge af det anførte frifindes de sagsøgte.

Efter sagens værdi, forløb og udfald skal sagsøgerne til de sagsøgte betale sagsomkostninger med 75.000 kr. til dækning af udgift til advokat. Det er oplyst, at de sagsøgte skal betragtes som momsregistrerede, idet udgiften til advokat efter praksis afholdes af X-tv-station, som er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

De sagsøgte, E, Fog G, frifindes.

Inden 14 dage skal sagsøgerne, A, B, C og D, til de sagsøgte betale sagsomkostninger med 75.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.